

KURJER WARSZAWSKI

D. 6. Maia.

PIĄTEK.

ROK 1831.

N° 123.

WSPOMNIENIA.

Organizacja nowego
wojska 1794.

Onegdaj zaczęły się rozchodzić niepomyślne wiadomości o *Dwernickim*, gdyż lękano się aby nieuległ bez porównania liczniejszemu siłom, dochodziły bowiem wieści że ze wszystkich stron pułki Rosyjskie spieszą na *Wołyn*; atoli wczoraj odebrane listy przez *Galicję* twierdzą że *Dwernicki* chociaż zagrożony przemożną siłą nieprzyjaciół, znalazłszy dawne okopy, i w nich ochronę, zdołał nie tylko się ocalić lecz nową zadać klęskę przeciwnikom. Spodziewamy się wkrótce urzędowego o tem doniesienia. Również niepotwierdzają się doniesienia gazet *Berlińskich* o pokonaniu *Maiora Puszcza*, gdyż według listu wczoraj przez *Prussy* odebranego a któremu zaufać należy, *Puszcza* korzystnie walczył, poczem obrawszy stanowisko w lasach, raził z nich *Kozaków*, i przerwał związek oddziału *Gwardji* nieprzyjacielskiej spieszącej od *Łomży* na *Żmudź*. Tenże *Puszcza* pod *Suwatkami* zabrał znaczną ilość jeńców. — Inny list także przez *Prussy* odebrany ponawia wiadomość że powstańcy *Żmudzcy* pomnażają swe hufce, broni im najbardziej potrzeba; niektóre hufce mają że-łazne *moździerze* z których rażą nieprzyjaciół. — Z głównej kwatery *Naczelnego Wodza* wojsk *Polskich* od 3ch dni nie mieliśmy urzędowej wiadomości, są iednak doniesienia że ciągle ucierają się nasze przednie strażę z nieprzyjacielem; wczoraj przesłała się wieść że *Jenerał Skarzyński* znaczne odniósł korzyści, że prawie nasze skrzydło dotarło do rzeki *Wieprza*, że zabrano jeńców i t. p. — Pułki *Gwardji* *Rosyjskiej* które stały przez lat kilkana-

ście w *Warszawie*, są teraz w *Stanisławowskiem*, dowodzi niemi *Jenerał Kuruta*. Niektórzy *Officerowie* tychże pułków przed kilku dniami zapraszali *Obywateli* na święcone do *Warszawy*, gdyż mieli nadzieje w tej stolicy w dawnych swoich kwaterach odbyć wielkanoc *Ruską*, gdy zaś to nienastąpiło, przepraszali tychże *obywateli*, oświadczając iż tej niegrzeczności iest przyczyną wojsko *Polskie*. — Doszła tu wiadomość że będący w korpusie *Puszcza* *Maior Madejski* zapędziwszy się za nadto został uchwycony przez *Kozaków* i rozstrzelany! — Wczorajsze posiedzenie sejmowe *Jzb* połączonych znowu rozpoczęło się uwagami o nieiedności *Ministrów* i o potrzebie ich zmiany; w czasie tych *diskusji* przystano oświadczenie *Rządu* narod: że tenże *Rząd* położył tamę nieiedności *Ministrów*, poczem przystąpiono do ukończenia *narad* o projekcie opieki dla *Litwy*, *Wołynia* i t. p. który to projekt z niektórymi ieszcze zmianami prawie iednomyślnie został przyjęty. — Szczególny w czasie wczorajszych obrad *Sejmowych* wydarzył się przypadek; *Kobieta* znajduiąca się na galerji zawołała: „*Wy radzicie a ja iestem głodną*“ wyprowadzono ją iako mającą pomieszczone zmysły.

Bataljon *Piechoty* *Legji Litewskiej* i *Wołyńskiej* odebrał z *Krakowa* następujące ofiary: od *Hrabiny* z *Sanguszków* *Małachowskiej* dukatów 30. Od *Posłowej Jabłonskiej* 2 obrączki złote. Od *Xiężny Czartoryskiej* półmisk srebrny. *Dary* te stosownie do życzenia ofiarujących użyte będą li na potrzeby

prostych żołnierzy Legji. W imieniu tych żołnierzy składam tym zacnym Polkom najczulsze podziękowanie.— Podpułkownik *Kwiatkowski* Dowódca Piechoty Legji Litewskiej i Wołyńskiej.

W *Poznaniu* uroczyste obchodzono 50tą rocznicę służby Jenerała *Redera* dowodzącego w *Xtwie Poznańskiem*; wielu Polaków składało życzenia temu Jenerałowi, który coraż bardziej zasługuje na szacunek powszechny, okazując dowody szlachetności i umiarkowania; w temże *Xiętwie* ogłoszono zamboń, że *Król Pruski* niewzbrania przesyłać składki dla Polaków (których już nienazywa buntownikami); slychać że nie będzie wzbroniono *Poznanianom* wyjeżdżać do Polski, i że nawet tenże Monarcha do składek dla *Lazaretów Polskich* dołączył 100 ludiorów.

W *Gazetach Petersburskich* umieszczono że stosownie do najwyższego ukazu włożone zostały areszta na dobra osób znajdujących się w *Królestwie Polskiem*: 1181 dusz *Xcia Adama Czartoryskiego*, 8172 dusz *Xcia Michała Radziwiła*, 8110 dusz *Hr. Marji Mostowskiej* z domu *Potockiej*, 10,995 dusz *Xcia Ludwika Radziwiła*, 467 dusz *Kazi Moniuszki*, 2698 dusz *Anny Wąsowiczowej*, wszystkie dobra *Felixa Xawerego* i *Faustyna Wiszniewskich*, 26 dusz *Alex. Puzyny*, 101 dusz *Jana Norwida* itd.

Rząd Pruski w celu zapobieżenia iżby azjatycka *cholera* nie przeszła granicę państwa *Pruskiego* postanowił: Granica od strony *Królestwa Polskiego* jest od tej chwili zamknięta i wszelkie staranie przejścia onej będzie ręką zbrojną odpartem. Tylko 2 punkta są przeznaczone do przejścia granicy to jest *Strzałkowo* w *Powiecie Wrzesińskim* i *Podzamcze* w *Pow. Ostrzeszowskim*. Bieg *Poczty* między *Warszawą* i *Wrocławiem* nie może się przeto przez *Kalisz* odbywać i owszem wypada

kommunikacją między *Piotrkowem*, *Kępnem* i *Wrocławiem* połączyć, granica od strony *Kalisza* jest zupełnie zamkniętą. W *Strzałkowie* i *Podzamczu* są *Kwarantanny* i *Kontumacje* urządzone, w których podróżni z *Król. Pol.* przybywający czas oznaczony przepędzić i przepisom policyjnym zadosyć uczynić są obowiązani. Do *Kwarantanny* będą tylko podróżni z ludźmi i rzeczami przyjmowani, konie zaś nad granicą w *Król. Pol.* pozostać. Opłaty *kwarantanny* wynosi na dzień po zł. 3 od osoby, koszta zaś utrzymania będą odzielnie likwidowane.

(*Art. nad.*) Przed 4ma dniami chodzili *Urzędnicy Cyrkulowi* z *Członkami Gwardji narod.* po domach dla zebrania składki, na uświęcenie dnia 3 *Maja*, jako pamiętnej epoki dla *Narodu Polskiego*. Każdy w miarę możliwości zrobił udział na tak zbawienne życzenie; lecz gdy wola *Rządu Narod.* w pismach publicznych objawiona, dla bardzo sprawiedliwych przyczyn, wszelkie obrzędy wstrzymała; przeto *Obywatele* wzywają *Prześwietną Radę Muncypalną M. S. Warsz.* o polecenie *Kommissarzom Cyrkulowym*, aby wyż wspomniane składki, stosownie do list imiennych przez każdego dającego podpisanych, do tejsze *Rady* złożyli, a następnie aby te pieniądze na potrzeby *Lazaretów Wojskowych War.* odesłaniem zostały. Tym więc sposobem czyn szlachetny dopełnionym zostanie, o skutku czego *Obywatele* uwiadomienia oczekują.

Brinken Deputo:

(*Art. nad.*) Pokaznie się z doświadczenia, iak za zesztęgo *Rządu* było niebezpiecznem, aby w *Izbach Reprezentacyjnych* zasiadali *Urzędnicy płatni*, tak również okazało się z przykładów różnych, że nawet i w terażniejszym czasie odrodzenia się naszej *Ojczyzny*, trudno jest położenie *Reprezentanta* z *urzędem*

płatnym pogodzie. Często bardzo obraża samą przystojność, razi nawet oko widza, gdy Minister w zdaniu swoim dwie sprzeczne reprezentacje osoby; i chociażby jako *Posel* był tego zdania co inni *Ministrowie*, przecież nie uniknie tego zarzutu, że zdanie jego pochodzi nie z przekonania, lecz z założonego projektu, aby takowy będąc silnie przez Rząd broniony, w Izbach był przyjętym. Zasiadanie Ministra w ławkach Rządu i w tej samej przechodzenie do wotowania do ławek Izby Reprezentacyjnej tak jest nieprzystojnem i raziącym oko publiczności, iż chociażby nie miał złego zamiaru, obrażona wszelako jest tym sposobem przystojność i delikatność Urzędu, tak wiele w kraju reprezentacyjnym znacząca. Nierozważając się iuż bynajmniej nad stanem rzeczy szkodliwym, który różnemi sposobami mógłby być wywartym na zdanie Reprezentantów, uważając tylko na przystojność, iuż każdy Minister i Urzędnik podobnego dwuznacznego w opinii publicznej mniemania unikać koniecznie powinien. Żałować należy, że w małym komplecie Izb połączonych zatwierdzone zostały Sejmiki Ministrów, kiedy z względu tegoż Art: 33 statutu organiczne: wprzód *Minister skarbu* przez decyzją tegoż kompletu utrzymać się nie mógł. Atakować Decyzją sprzeczną drugieją, niegodzi się a to dla samej przystojności, lecz starać się należy, aby pod innym względem i honor tego kompletu Izby uratować i zadosyć uczynić ogólnemu życzeniu narodu. Ta ogólna dążność narodu, objawiła się wyraźnie tak przy ostatnich wyborach za dawnego Rządu, iakoteż i w epoce teraźniejszej, w Izbach przez głosy Reprezentantów, tak i w publiczności przez tyliczne pisma objawione w gazetach publicznych. Idąc za powszechnem życzeniem narodu konieczna nastęrcza się potrzeba, aby

Izby Reprezentacyjnej raz swem postanowieniem wyrzekły, że żaden Urzędnik płatny nie może zasiadać w Izbie Reprezentacyjnej. *Alexander* nadając Konstytucją, tę dla siebie rękojmnią w Urzędnikach zostawił, lecz kiedy widzieliśmy i widzimy złe z tego wynikające skutki, winno to być zaraz zmienionem aby niezostawić tego zgorzenia, że Reprezentant może być interesowanym. Jeżeli Urzędnik życzy sobie być Reprezentantem i będzie wybranym, natenczas urząd złożyć powinien i iako obywatel nieinteresowany zająć miejsce w Reprezentacji. Jeżeli jest Senatorem a zaufanie Monarchy powołało go na urząd Ministra lub wyższego iakiego Urzędnika, winien być zawieszony w urzędzie Senatorsa dopóty, dopóki urząd piastować będzie. Tak to bywało i za dawnego rządu Polskiego. Tym to sposobem Reprezentacja cała bezinteresowną się okaże, i nie będzie nigdy tego zgorzenia i złego przykładu, aby ją ktoś z tej strony odważył się atakować. Drugie postanowienie Izby Reprezentacyjnej (idąc także za powszechnem życzeniem narodu) nastąpić by powinno; to jest nakazanie nowych wyborów do Izby Poselskiej. Wielu Posłów dało się słyszeć w Izbie, aby po przyjęciu Rewolucji za Narodową, nowe nastąpiły wybory, że było więcej Reprezentantów temu przeciwnych, dla tego ta sprawiedliwa zmiana nastąpić nie mogła. Nie możemy iak tylko dzieścić zdanie tych Reprezentantów, iako obywatele, którzy i z różnych ważnych powodów i z samej delikatności chcieli nam zwrócić te sprawiedliwe prerogatywy wybrania nowych Reprezentantów do Izby, którzyby pod nazwiskiem *Rewolucyjnych* z dobrem narodu dzielili swe zdania. Czas jest, aby się Reprezentanci zastanowili, że są wybranymi za dawnego Rządu, że nie są do podobnego Rewo-

lucyjnego przedmiotu wybrani, przeto już tym sposobem ich *Mandaty* ustały. Lubo nie można nic zarzucić Reprezentantom, aby działali przeciw ogólnym narodu życzeniom, wszelako działają bez wyraźnego naszego upoważnienia i bez wyraźnej naszej woli. Obrażacie tym sposobem naszą i waszą delikatność, przywłaszczacie sobie więcej władzy, iak my wam nadaliśmy, i obrażacie nasze prawa, które nam żadna władza odebrać nie iest mocna. Należy więc koniecznie aby Jzby raz wyrzekły względem nowych wyborów, a my działając zdania i poświęcenia się Reprezentantów starać się będziemy, abyśmy was, którzyście sobie na to zasłużyli, przy miejscach tak godnych wstrzymali, a nieznajdując nic złego, co by nie było wspólne życzeniom ogólnym, tym sposobem potwierdzimy przez nowe wybory działania Jzby, które będą nosiły więcej na sobie cechę prawności, iak przysięga która była nakazaną.

Obywatele,

ROZKAZ DZIENNY. D. 24 Kwiet. 1831.

Dokończenie rozkazu wczorajszego, Wraca do Pułku 5 Strzelców konnych, Kapitan Osmólski Mik; Adju; przy Jen; Umińskim. Wraca do służby i umieszczony zostaje. W pułku 2 pie: li: uwolniony ze służby z tegoż pułku Podpor: Korzon Kaz: w tymże st; Umieszczeni zostają. W pułku 6 pie: li: z pułku 23 pie: Podpor: Piekarski Mich: W puł: 2 strz; pie; z bataljonu 3go Wet: czyn: Podporu: Bienkiewicz Tom: w pułku 2 strz: kon: z pułku 1 Mazurów Podpor: Sadowski Jan; w pułku 6 Uł: nominowany przez Kom: Rz: Wojny, Podpor: Ejsymont Okt: z przezna: na Adju: przy Jen: Dziekońskim; w Kor: Inw: z pułku 4 strz: pie: Podofficer Rożański Fr: w st: Podpor: z odkom: do biór Kom: Rz: Wojny. Przeniesieni zostają. Do pułku Gren: z pułku 6 pie: li: Maioro; Serkowski Igna: i Wesołowski Zach: z pułku 4 pie: li: Por: Niewęzłowski Kaie: Do pułku 2 Uł: z Kor: Pocią; Por: Hanussowski. Przechodzą do Dyspozycji Kom: Rz: Wojny; z puł: Gren: Maior Izalewicz Kle: Kap: Gujski Kar: Otrzymują łądane dynisse: dla starości zdrowia. Dowódcą pułku 20 pie: Podpułk;

Klimkiewicz Ant: dla *interessów familjnych*. W Pułku 4 strz: kon: Podporcz: Krakowski Antoni. W wojsku Kapitan Ines de Leon Nikodem.

DONIESIENIA.

Officer Pułku 2go Jazdy Kaliskiej Kaetan Bobr syn Xawerego Dziedzica Dóbr Andrych, w Woie: Augustowskiam z przeziębienia ciężką złożony chorobą od 15 tygodni łąka nieopuszcza; znajduje się nateraz we wsi Zakrzewie Wielkim w Obwodzie Piotrkowskim, Woiewództwie Kaliskiem miła od Miasta Radomska na trakcie do Przedborza. Pomimo największej o wyzdrowienie iego troskliwości, stan mało się polepsza, bo niespokojność o Ojca i Familją przeszkadza usiłowaniam Doktora; uprasza się zatem familją rzeczzonego Officera, by się doń zgłosić raczyła. — Zakrzew wielki 30 Kw: 1831 J. K.

APTEKA w Rynku Starego Miasta pod Nr 74 iest do wydzierżawienia od S. Jana r. b. lub do sprzedania z wszelkimi utensyljami i prawami do niej należącemi, Wiadomość pod Nr 1726 ulica Alea lub Wiejska,

Uprasza się P. Doktora z nazwiska nieznaniego, który mi w nocy z d. 26 na 27 Kwiet: w drodze iako słabemu towarzyszysz z Dobrego do Pragi i tam oddalił się z koniem moim na którym pozwoiliem mu iechać, aby tegoż konia raczył odesłać do Warszawy do Parku Artylleryi Podporucznikowi Siedlikowskiemu; przyczem mam obowiązek temuż Panu Doktorowi złożyć podziękowanie za ratunek dany iako słabemu. — Officer Artylleryi. J. G.

KON gniady zabłąkany, który do Kur: Wax: 2 m i r. b. Nr 119 podany został, już nie w Warszawie pod Nr 1254, lecz w mieście Górze na Poczcie znajduje się, zkąd prawy właściciel za wynagrodzeniem kosztów w każdym razie odebrać go może.

W d. 2 m, i r. b. z ulicy Długiej zabłąkały się 3 KROWY czerwona z łusem białem i narością na ogonie, dwie płowe z łopatką zbitą wyleniałe, kto by o ich znajdowaniu dał znać do Rządce Domu Chodkiewiczów przy ulicy Miodowej, odbierze przyzwójta nagrodę.

SZPIC biały, 9 miesięcy mający ze znakami łożeni nad oczami i bólu zginął. Uprasza się kto by takowego miał, aby raczył nadesłać pod Nr 1763 przy ulicy S. Jerskiej, za nadgroda.

Dziś rano ciepła sto: 11. Wczoraj w południe 16.

TEATR NAROB: Jutro Kom: *Przyjaciele* i Balet *Hiszpańska zabawa*.